

**JOR 2019/171, Rechtbank 's-Gravenhage 21-03-2019,
ECLI:NL:RBDHA:2019:2795, F.19.54 (met annotatie van mr. M.C.
van Genugten) Verzet tegen faillietverklaring, Geen verlenging
verzettermijn wanneer (indirect) bestuurder van gefailleerde
vennootschap zich buiten Nederland bevindt, maar vennootschap
zelf binnen Nederland. Niet-ontvankelijkheid**

Wetsbepaling(en):

[FW artikel 8](#)

Ook gepubliceerd in:

[ECLI:NL:RBDHA:2019:2795](#), JONDR 2019/451

**JOR 2019/171, Rechtbank Den Haag, 21-03-2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:2795,
F.19.54 (annotatie)**

Inhoudsindicatie

Verzet tegen faillietverklaring, Geen verlenging verzettermijn wanneer (indirect) bestuurder van gefailleerde vennootschap zich buiten Nederland bevindt, maar vennootschap zelf binnen Nederland. Niet-ontvankelijkheid

Ga direct naar

[Samenvatting](#)
[Uitspraak](#)
[Beslissing/besluit](#)
[Noot](#)

Gegevens

Instantie	Rechtbank Den Haag
Datum uitspraak	21-03-2019
Publicatie	JOR 2019/171 (Sdu Jurisprudentie Onderneming & Recht), aflevering 7-8, 2019
Annotator	mr. M.C. van Genugten
ECLI	ECLI:NL:RBDHA:2019:2795

Zaaknummer	F.19.54
Overige publicaties	ECLI:NL:RBDHA:2019:2795 JONDR 2019/451
Rechtsgebied	Insolventierecht
Rubriek	Financiering, zekerheden en insolventie
Rechters	mr. Cats
Partijen	In het faillissement van United Visa Services BV te 's-Gravenhage, advocaat: mr. dr. D. Coskun.
Regelgeving	Fw - 8 lid 2

Samenvatting

Art. 8 lid 2 Fw bepaalt dat een schuldenaar, zo hij niet is gehoord, gedurende veertien dagen, na de dag der uitspraak, recht van verzet heeft. Het is duidelijk dat het verzet niet binnen deze termijn is ingesteld. Art. 8 lid 2 Fw bepaalt voorts dat indien een schuldenaar, zo hij niet is gehoord, zich tijdens de faillissementsuitspraak niet binnen het Rijk in Europa (lees: in Nederland) bevindt, de verzettermijn wordt verlengd tot een maand. Failliet beroept zich erop dat die termijn van een maand van toepassing is omdat haar indirect bestuurder zich ten tijde van het uitspreken van het faillissementsvonnis in het buitenland bevond. Hiermee vereenzelvigd failliet zich met haar bestuurder, aldus dat indien een enig (indirect) bestuurder van een vennootschap buiten Nederland verblijft, dit in beginsel ook automatisch voor de vennootschap geldt. Hiervoor zijn echter geen aanknopingspunten. Failliet is een zelfstandige juridische entiteit. Het faillissementsverzoek richt zich tegen de vennootschap (failliet) als schuldenaar. Niet is gebleken dat failliet zich ten tijde van de faillietverklaring buiten Nederland bevond. De bestuurder heeft geen adreswijziging van failliet in het handelsregister van de Kamer van Koophandel doen opnemen. Evenmin is gebleken dat op andere wijze voor derden kenbaar is gemaakt dat failliet haar adres elders zou hebben. Het ontbreekt aan een wettelijke bepaling waarin wordt bepaald dat, indien de schuldenaar een vennootschap is, onder schuldenaar als bedoeld in art. 8 lid 2 Fw tevens de bestuurder van die vennootschap dient te worden verstaan. Dit alles maakt dat failliet zich niet kan beroepen op de verzettermijn van een maand. Het verzet is derhalve niet tijdig ingesteld en niet is gebleken van voldoende relevante feiten of omstandigheden op basis waarvan kan worden geoordeeld dat er plaats is voor een uitzondering op de regel dat aan de termijn voor het instellen van verzet strikt de hand moet worden gehouden. Het vorenstaande maakt dat failliet niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in haar verzoek.

Uitspraak

(...; red.)

2. De beoordeling

2.1. In de eerste plaats dient de vraag te worden beantwoord of het verzet tijdig is ingesteld. Dienaangaande overweegt de rechtbank als volgt.

2.2. [A] heeft een verzoek ingediend tot faillietverklaring van United Visa Services B.V. Dit verzoek is op 29 januari 2019 ter terechtzitting behandeld. United Visa Services B.V. is niet verschenen en de behandeling van het verzoek is aangehouden tot

12 februari 2019 waarbij in de gelegenheid is gesteld United Visa Services B.V. bij deurwaardersexploot op te roepen om ter terechtzitting van 12 februari 2019 te verschijnen. Die oproeping heeft op 30 januari 2019 plaatsgevonden en het desbetreffende deurwaardersexploot is namens mevrouw [A] overgelegd. Dit exploot is uitgebracht aan het adres [straatnaam en huisnummer] te [plaatsnaam], zijnde het adres dat volgens de gegevens in het handelsregister van de kamer van koophandel het bezoekadres van United Visa Services B.V. is. Volgens diezelfde gegevens is United Brothers B.V. de bestuurder van United Visa Services B.V. en is de heer [Z] de bestuurder van United Brothers B.V. Op 12 februari 2019 is United Visa Services B.V. failliet verklaard. Daarbij heeft de rechtbank overwogen dat United Visa Services B.V. niet is verschenen, hoewel zij daartoe behoorlijk is opgeroepen.

2.3. United Visa Services B.V. heeft bij brief van 11 maart 2019, die op 12 maart 2019 ter griffie van de Insolventiekamer van deze rechtbank is ingekomen, bedoeld verzet in te stellen tegen het faillissementsvonnis van 12 februari 2019. Die brief voldoet niet aan de vereisten die in het Procesreglement verzoekschriftprocedures insolventiezaken rechtbank (artikel 1.3.2.4) aan een verzetrekest worden gesteld. In de kop van het verzetrekest ontbreekt de vermelding dat het gaat om een verzetrekest, alsmede de vermelding van de wetsbepaling waarop het rekest berust. Voorts ontbreken adres en woonplaats van de geopposeerde en het telefoonnummer van de curator.

2.4. United Visa Services B.V. is niet gehoord op het verzoek tot faillietverklaring. Artikel 8 lid 2 van de Faillissementswet bepaalt dat een schuldenaar, zo hij niet is gehoord, gedurende veertien dagen, na de dag der uitspraak, recht van verzet heeft. Het is duidelijk dat het verzet niet binnen deze termijn is ingesteld. Dit is ter terechtzitting door de advocaat van United Visa Services B.V. beaamd.

2.5. Artikel 8 lid 2 van de Faillissementswet bepaalt voorts dat indien een schuldenaar, zo hij niet is gehoord, zich tijdens de faillissementsuitspraak niet binnen het Rijk in Europa (lees: in het land Nederland) bevindt, de verzettermijn wordt verlengd tot een maand. United Visa Services B.V. beroept zich erop dat die termijn van een maand van toepassing is omdat de heer [Z], haar indirect bestuurder, zich ten tijde van het uitspreken van het faillissementsvonnis in het buitenland bevond. Hiermee vereenzelvigt de vennootschap United Visa Services B.V. zich met haar bestuurder, aldus dat indien een enig (indirect) bestuurder van een vennootschap buiten Nederland verblijft dit in beginsel ook automatisch voor de vennootschap geldt. Hiervoor zijn echter geen aanknopingspunten. United Visa Services B.V. is een zelfstandige juridische entiteit. Het faillissementsverzoek richt zich tegen de vennootschap als schuldenaar. Niet is gebleken dat de vennootschap zich ten tijde van faillietverklaring buiten Nederland bevond, daargelaten wat United Visa Services B.V. daarmee voor ogen zou kunnen staan. Ter terechtzitting is gebleken dat de bestuurder geen adreswijziging van United Visa Services B.V. in het handelsregister van de kamer van koophandel heeft doen opnemen. Evenmin is gebleken dat op andere wijze voor derden kenbaar is gemaakt dat de vennootschap haar adres elders zou hebben. De rechtbank neemt mede in aanmerking dat het ontbreekt aan een wettelijke bepaling waarin wordt bepaald dat, indien de schuldenaar een vennootschap is, onder schuldenaar als bedoeld in artikel 8 lid 2 van de Faillissementswet tevens de bestuurder van die vennootschap dient te worden verstaan (vergelijk de artikelen 91 en 106 van de Faillissementswet). Dit alles maakt dat United Visa Services B.V. zich niet kan beroepen op de verzettermijn van een maand.

2.6. Het verzet is derhalve niet-tijdig ingesteld en niet is gebleken van voldoende relevante feiten of omstandigheden op basis waarvan kan worden geoordeeld dat er plaats is voor een uitzondering op de regel dat aan de termijn voor het instellen van verzet strikt de hand moet worden gehouden. De stelling dat de vennootschap niet behoorlijk is opgeroepen, kan niet tot dat oordeel leiden en overigens is de juistheid daarvan niet komen vast te staan. Voorts neemt de rechtbank in dit verband in aanmerking dat is gebleken dat de indirect bestuurder van United Visa Services B.V. op

15 februari 2019 per e-mail contact met de curator heeft gehad en dat hij zich twee of drie dagen later tot een advocaat heeft gewend, waarmee de curator eveneens contact heeft gehad en aan wie de curator ook de

stukken van de faillissementsaanvraag heeft gestuurd. De bestuurder was derhalve in ieder geval op 15 februari 2019 bekend met het faillissementsvonnis van 12 februari 2019.

2.7. Het vorenstaand maakt dat de rechtbank van oordeel is dat het verzet te laat is gesteld, zodat United Visa Services B.V. niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in haar verzoek.

Beslissing

De rechtbank:

– verklaart gefailleerde niet-ontvankelijk in haar verzoek.

Noot

1. Indien een schuldenaar op verzoek van een schuldeiser failliet wordt verklaard zonder dat hij door de rechtbank is gehoord, heeft hij het recht om verzet in te stellen. Dit is bepaald in art. 8 lid 2 Fw. Sinds de invoering van de Faillissementswet in 1896 is de tekst van dit artikellid niet gewijzigd. Op grond van de eerste zin van art. 8 lid 2 Fw bedraagt de reguliere termijn voor het instellen van verzet veertien dagen. De tweede zin bepaalt dat de verzettermijn wordt verlengd tot een maand indien de schuldenaar zich ten tijde van de uitspraak “buiten het Rijk in Europa” (lees: buiten Nederland) bevindt.

2. In 1896 was communicatie per post of in persoon het uitgangspunt. Er ging dus veel tijd verloren door verzending van stukken via brieven of door reistijd. De bovenstaande termijnen werden gelet hierop destijds dan ook als zeer kort beschouwd. Gelet op de sterk verbeterde communicatiemiddelen zouden ze dan nu eigenlijk als uitermate royaal moeten worden beschouwd, al zal dat in de praktijk niet altijd zo worden ervaren.

3. Een ander verschil met de situatie destijds is dat tegenwoordig rechtspersonen veelal het subject zijn van faillietverklaring. In 1896 was hiervan geen sprake, de faillissementswetgeving zag uitsluitend op faillietverklaring van natuurlijke personen. De vraag die de wetgever zich dan ook nooit heeft gesteld, is wanneer een rechtspersoon zich nu eigenlijk buiten Nederland bevindt in de zin van art. 8 lid 2 Fw, en dus wanneer ten aanzien van een rechtspersoon de verzettermijn dient te worden verlengd tot een maand in plaats van veertien dagen. Dit is tot op de dag van vandaag onduidelijk en hierover is weinig jurisprudentie of literatuur. De hier besproken uitspraak van de Rechtbank Den Haag heeft betrekking op deze onduidelijkheid.

4. De casus is als volgt. United Visa Services BV (hierna: “UVS”) wordt op 12 februari 2019 door de Rechtbank Den Haag op verzoek van een schuldeiser in staat van faillissement verklaard. UVS is (na een eerdere aanhouding van het verzoek) opgeroepen per deurwaardersexploot, maar niet verschenen op de zitting waar het verzoek tot faillietverklaring is behandeld. Bij brief van 11 maart 2019 heeft de griffie van de rechtbank een brief ontvangen waarin namens UVS wordt verzocht het faillissement van UVS op te heffen. Alhoewel de brief kennelijk niet erg duidelijk is, gaat de rechtbank ervan uit dat UVS verzet instelt tegen het faillissementsvonnis van 12 februari 2019 en volgt een inhoudelijke behandeling.

5. De vraag die de rechtbank dient te beantwoorden, is of het verzet tijdig is ingesteld. Niet ter discussie staat dat de termijn van veertien dagen ex art. 8 lid 2 Fw was verstreken. UVS beroept zich echter erop dat haar enig (middellijk) bestuurder zich ten tijde van de uitspraak buiten Nederland bevond. Gelet hierop dient volgens art. 8 lid 2 Fw de verzettermijn te worden verlengd tot een maand, aldus UVS.

6. De rechtbank overweegt als volgt. Het faillissementsverzoek richt zich tegen UVS als schuldenaar. De verlengde verzettermijn van een maand is alleen van toepassing als de schuldenaar zich niet in Nederland bevindt ten tijde van de uitspraak. Er is niet gebleken dat UVS als schuldenaar zich niet in Nederland bevond. In het handelsregister van de Kamer van Koophandel was geen ander adres opgegeven dan het Nederlandse adres van UVS en ook anderszins was het niet kenbaar voor derden dat de vennootschap buiten Nederland haar adres zou hebben gehad. Ten aanzien van het verblijf van de enig (indirect) bestuurder buiten Nederland overweegt de rechtbank dat er geen wettelijke bepaling is waarin wordt bepaald dat indien de schuldenaar een vennootschap is, onder schuldenaar als bedoeld in art. 8 lid 2 FW, tevens de bestuurder van die vennootschap dient te worden verstaan. De vennootschap kan daarom niet worden vereenzelvigd met de bestuurder, aldus dat indien haar enig (indirect) bestuurder ten tijde van de faillietverklaring buiten

Nederland verblijft, dit in beginsel ook automatisch voor de vennootschap geldt. De verzettermijn van een maand was volgens de rechtbank dus niet van toepassing en het verzet was gelet hierop te laat ingesteld. Nu er geen andere omstandigheden waren die de rechtbank ertoe dwongen niet de hand te houden aan de wettelijke termijnen voor het instellen van verzet wordt UVS niet-ontvankelijk verklaard.

7. Het oordeel van de rechtbank is begrijpelijk. Er zijn geen aanwijzingen dat voor een antwoord op de vraag waar een vennootschap zich bevindt de verblijfplaats van de bestuurder leidend moet zijn. Indien een vennootschap is ingeschreven in een openbaar handelsregister ligt het voor de hand dat de daarin opgenomen (adres)gegevens in beginsel leidend zijn bij het bepalen waar de vennootschap zich bevindt.

8. Voor een voorbeeld van een situatie waarbij een Nederlandse vennootschap zich volgens de rechter wél in het buitenland bevond in de zin van art. 8 lid 2 Fw wordt gewezen op Hof Leeuwarden, 21 juli 2011, [«JOR» 2011/314](#), m.nt. Wessels. Hierin werd geoordeeld dat nu de statutaire zetel van de failliet verklaarde vennootschap zich in Nederland bevond, maar het in het handelsregister van de Kamer van Koophandel geregistreerde postadres in België was, een redelijke toepassing van art. 8 lid 2 Fw meebracht dat de vennootschap zich ten tijde van de uitspraak niet in Nederland bevond, en dus de verlengde verzettermijn van een maand van toepassing was.

9. Gelet op het ontbreken van wetsgeschiedenis ten aanzien van de toepasbaarheid van art. 8 lid 2 Fw op rechtspersonen en de schaarse jurisprudentie, is er nog wel wat onduidelijkheid over welke termijn wanneer moet worden toegepast. Wat te denken van de situatie waarbij een rechtspersoon met een statutaire zetel buiten Nederland in Nederland failliet verklaard wordt, op de grond dat er in Nederland een kantoor bestaat als bedoeld in art. 2 lid 4 Fw? Bevindt een vennootschap zich in een dergelijk geval in Nederland of buiten Nederland ten tijde van de uitspraak en geldt de termijn van veertien dagen of geldt de verlengde termijn van een maand voor het instellen van verzet? Alhoewel het gelet op de betrokken belangen voor de hand ligt in een dergelijk geval de schuldenaar het voordeel van de twijfel te gunnen, is de vraag mijns inziens niet eenduidig te beantwoorden. Mijn benadering zou zijn dat als zowel het hoofdkantoor als de statutaire zetel buiten Nederland zijn gelegen en de vestiging in Nederland een nevenvestiging betreft, geoordeeld moet worden dat de schuldenaar zich buiten Nederland bevindt. Als echter de hoofdvestiging zich in Nederland bevindt, en alleen de statutaire zetel en eventuele nevenvestigingen zich buiten Nederland bevinden, dan is verdedigbaar dat de schuldenaar zich wel in Nederland bevindt. Discussie hierover is mogelijk en totdat op dit punt meer duidelijkheid bestaat, lijkt het raadzaam om waar mogelijk de termijn van veertien dagen vooral niet ongebruikt te laten verstrijken.

mr. M.C. van Genugten, advocaat bij Pot Jonker Advocaten NV te Haarlem